

Mezősiné Kozák Éva; *Kozák Éva*; *M. Kozák*; 1969–1973 között: *Ambrusné Kozák Éva*; *Ambrus Antalné Kozák Éva* (1939. júl. 28. Bp. – 2016. ápr. 27. Bp.): régész. – Kozák Károly (1920–1989) régész unokahúga. Második férje Mezősi József (1928–2009) építész, néprajzkutató. – Az ELTE régész–történelem szakán végzett (1958–1963). Az ELTE-n doktori címet szerzett (1987). – A BTM-ben (1963–1964), majd az Orsz. Műemléki Felügyelőségen (1992-től Orsz. Műemlékvédelmi Hivatal, 2001-től Kulturális Örökségvédelmi Hivatal) dolgozott (1964–2001). Középkori és kora újkori épületek műemléki helyreállítását megelőző régészeti és falkutatási munkákat vezetett a Dunántúlon és É-Mo.-on: a hetvehelyi, a nógrádsápi, a veleméri, a büki, a nagygeresdi, a gutatöttösi r. k., a szalonnai, a zánkai ref., a kővágóörsi ev. templomokban, a jánosházai Erdődy–Choronkastélyban, kőszegi lakóházakban. Évtizedeken át dolgozott a vértesszentkeresztii bencés apátság romjai között és a hollókői várban. Leltározta a vértesszentkeresztii kőfaragványokat, rendezte a tanulmányi raktárt, monográfiát és több rész tanulmányt publikált az apátságról. Tanulmányai orsz. periodikákban (*Archaeologiai Értesítő*, *Műemlékvédelem*, *Magyar Műemlékvédelem*, *Műemlékvédelmi Szemle*, *Építés-Építészettudomány*; *Várak*, *Kastélyok*, *Templomok*), megyei múz.-i évkönyvekben (*Az Egri Múzeum Évkönyve*, *A Szekszárdi Béri Balogh Ádám Múzeum Évkönyve*, *A Nógrád Megyei Múzeumok Évkönyve*, *A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve*, *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve*, *Savaria*, *A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei*), vmint műemlékvédelmi tanulmánykötetekben és a *Lapidarium Hungaricum* Vas m.-i köteteiben jelentek meg. – Tud.-os ismeretterjesztő tevékenységét a *Tájak-Korok-Múzeumok Kiskönyvtára* sorozatban hét füzete (Bük, Hollókő, Kővágóörs, Rábatöttös, Szalonna, Vértesszentkereszt, Zánka műemlékei) jelzi. A dunaföldvári vár feltárójaként az Öregtorony első állandó kiáll.-nak rendezője, hollókői, szécsényi kiáll.-ok és a tatai *Királyi vár és monostor. Tata és Vértesszentkereszt a középkorban* kiáll. társrendezője (Szathmári Saroltával, 2004).

F. m.: *Régészeti kutatások a szalonnai református templomban* (A Miskolci Herman Ottó Múzeum Évkönyve, 20, 1981, 7–37. p.); *A vértesszentkeresztii bencés apátság gótikus kályhacsempéi*. 1–2. (*Communicationes Archaeologicae Hungariae*, 1981, 177–197. p.; 1984, 187–204. p.); *A vértesszentkeresztii apátság* (Művészettörténet - műemlékvédelem 5. Bp., 1993); *Hollókő* (Száz magyar falu könyvesháza, Bp., 2001).

Irod.: Lövei Pál: M. K. É. (1939–2016) – Bardoly István: M. K. É. bibliográfiája (1964–2013) (*Műemlékvédelem*, LX, 2016. 1–2, 122–126. p.).

Fotó: a család tulajdona

Lövei Pál